

Prenumerata miejscowa:
 bez odosłania:
 Na rok 9 par.
 „ 6 miesięcy 4 50 k.
 „ 3 miesiące 2 25 k.
 „ 1 miesiąc 75 k.
 Za odosłanie (dopłata):
 „ 3 krot. miesięcznie

Prenumerata zamiejscowa
 z odosłanką pocztą:
 Na rok 12 rsr.
 „ 6 miesięcy 6 „
 „ 3 miesiące 3 „
 „ 1 miesiąc 1 „

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata przyjmuje się w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospektie w domu Olehinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Sołowiewa.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miejsca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numera sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

W piątek, 27 czerwca (8 lipca), — św. Sampsona prp.
 W sobotę, 28 czerwca (10 lipca), — św. Kira i Joanna.
 W niedzielę, 29 czerwca (11 lipca), — S. a. Petra i Pawła.

Wschód i zachód Słońca.

Słońce wschodzi o godzinie 3 minut 50 ranu, zachodzi o godzinie 8 minut 19 wieczór.

Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą.

Stóp 1 cali 4.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

W piątek, 27 czerwca (9 lipca), — św. Cyryla bisk.
 W sobotę, 28 czerwca (10 lipca), — św. Siedmiu braci męcz.
 W niedzielę, 29 czerwca, (11 lipca), — św. Sabina wżn.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Cesarzewicz Następca Tronu raczył przyjechać dziś, o godzinie 7 i pół z rana, koleją żelazną warszawsko-wiedeńską, z zagranicy do Warszawy i udać się niezwłocznie do dworca drogi żelaznej petersbursko-warszawskiej, z kądem do śniadania, o godzinie 9 i pół z rana, raczył wyjechać pociągiem nadzwyczajnym do Peterhofu.

*** Goniec Urzędowy zamieszcza następujące telegramy:**

Grodno, 23 czerwca. Najjaśniejszy Pan raczył wczoraj, o godzinie 11 i pół wieczorem, pomysłnie przybyć do Grodna.

Wilno, 23 czerwca. Najjaśniejszy Pan, odbywszy dziś z rana przegląd wojsk zebranych w Grodnie, raczył o godzinie 11 wyjechać do Wilna, gdzie przybył pomysłnie o godzinie 2-ej minut 30 po południu. Jego Cesarska Mość zaraz odwiedził katedrę prawosławną i odbył przegląd wojsk.

Dnia 22 czerwca (4 lipca), o godzinie 7 1/2 wieczorem, Jej Cesarska Mość Najjaśniejsza Pani, z Wielkimi Książętami Sergiuszem i Pawłem Aleksandrowiczami, raczyła się przenieść z Carskiego Siola do Peterhofu na mieszkanie. (Gon. Urzęd.)

DZIAŁ URZĘDOWY.

W Imiennym Najwyższym ukazie Jego Cesarskiej Mości, wydanym do Senatu Rządzącego w Jügenheim, 1 (13) czerwca 1875 roku, z Własnoręcznym podpisem Jego Cesarskiej Mości, jest zamieszczony: „Na podstawie artykułu 9 zatwierdzonej przez Nas, 1 stycznia 1874 roku, ustawy o obowiązku służby wojskowej, liczba ludzi, potrzebna do uzupełnienia armii i floty, oznacza się corocznie w drodze prawodawczej. Stosownie do tego, zatwierdziliśmy obecnie zapadła w Radzie Państwa, na przedstawienie Ministra Wojny, uchwałę o rozmiarze mającego nastąpić w roku bieżącym powołania ludzi do służby czynnej, rozkazujemy dla uzupełnienia armii i floty powołać w 1875 roku, drogą przepisaną w ustawie o obowiązku służby wojskowej, sto osmdziesiąt tysięcy ludzi, włączając do tej liczby i tych, przez których złożone zostaną podczas mającego nastąpić powołania uwalniające od służby zachowane kwity rekrutkie poprzedniego czasu. Senat Rządzący nie zaniedba wydać, dla wykonania niniejszego, właściwego rozporządzenia”.

Rada Państwa, w połączonych Departamentach Praw i Ekonomii Państwa i na Ogólnym Zebraniu, roztrząsnąwszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych o środkach w celu zmniejszenia liczby loterii i zgadzając się w gruncie z wnioskiem Ministra, uchwała:

W zamian i w uzupełnieniu odpowiednich artykułów Zbioru Praw postanowić:

1. Prawo do rozgrywania loterii na sumę przynależną tysiąc pięćset rubli zachowują w ciągu ośmiu lat od dnia wydania niniejszego prawa następujące instytucje dobroczynne: a) ochrona dla dzieci imienia Jego Cesarskiej Wysokości Księcia Piotra Jerzewicza Oldenburgskiego; b) ochrony dla dzieci w St. Petersburgu; c) ochrony dla dzieci w Moskwie; d) St. Petersburgskie żeńskie Towarzystwo parafiotyczne; e) Charkowskie Towarzystwo dobroczynności; f) Ruskie Towarzystwo dobroczynności w guberniach Królestwa Polskiego (z trzema oddziałami w Warszawie, Kieleckim i Piotrkowie); g) Mikołajewska ochrona dla dzieci żołnierskiej w Warszawie.

2. Loterie na rzecz wymienionych w art. I instytucji dopuszczają się nie więcej jak raz do roku i nie powinny przenosić rozmiarów, w jakich były upoważnione dla każdej instytucji do 23 maja 1873 r.; w każdym razie pominięte loterie nie powinny być rozgrywane na sumę przynależną pięćdziesiąt tysięcy rubli.

3. Kilka oddzielnych loterii nie powinno być łączone w jedną.

4. Loterie na sumę do tysiąca pięćset rubli upoważnia Minister Spraw Wewnętrznych, a dla ochrony dla dzieci i St. Petersburgskiego żeńskiego towarzystwa dobroczynności, Głównozarządzający IV Wydziałem Przybocznej Jego Cesarskiej Mości Kancelarii. Na urządzenie zaś loterii w wielkich rozmiarach wyeddywa Minister Spraw Wewnętrznych lub Głównozarządzający IV Wydziałem, w czym do kogo należy. Najwyższe upoważnienie, za pośrednictwem Komitetu

Ministrów; w przedstawieniach w tym przedmiocie powinny być szczegółowo wykazane zasady, według których urządzenie loterii uznaje się za konieczne i w zamierzanych rozmiarach.

5. Liczba wygranych, w loteriach powinna być nie mniejsza od jednej setnej części całej ilości biletów, a wartość wygranych nie mniejsza od połowy sumy, na którą rozgrywa się loteria. Co się tyczy oszacowania wygranych, ich opisanie i w ogóle kontroli, wszystkie loterie podlegają ustanowionym w tym przedmiocie przepisom.

6. Urządzenie na zabawach ludowych i publicznych jakichkolwiek bądź loterii, w tej liczbie i loterii fantowych, zabrania się. Ministrowi Spraw Wewnętrznych nadaje się prawo upoważnienia, w kształcie wyjątku od tego, z szczególnych względów, loterii fantowych na takich zabawach publicznych, na których niezależnie od opłaty za bileta na loterie, wyznacza się, właściwie za wejście na zabawę, oddzielną opłatę, w kwocie co najmniej jednego rubla.

7. Ustanowione w artykułach 459 i 460 ust. o przed. przest. opłaty procentowe od loterii — uchylają się.

Jego Cesarska Mość, 13 maja 1875 roku, powyższą uchwałę Rady Państwa Najwyżej zatwierdził i wykonać rozkazał.

Rada Państwa, w połączonych Departamentach Praw, Ekonomii Państwa i Spraw, Cywilnych i Duchownych, oraz na Ogólnym Zebraniu, roztrząsnąwszy przedstawienie Ministra Wojny o do projektu przepisów o handlu prochem myśliwskim, przechowywaniu i przewożeniu, zgadzając się w gruncie z wnioskiem Rady Wojennej, uchwała: I. Projekt przepisów o handlu prochem myśliwskim, przechowywaniu i przewożeniu prochu przedstawia do Najwyższego Jego Cesarskiej Mości zatwierdzenia. II. Działania tych przepisów nie rozciągają na miejscowości Cesarstwa, które będą wskazane przez Ministra Wojny, za porozumieniem się z Ministrem Spraw Wewnętrznych. III. Handlu prochem artyleryjskim nie upoważniają, pozostawiając spóżywcom, zgłaszając się po ten proch do rządowych składów prochu, z których pominięty proch ma być sprzedawany zgłaszającym się, bez ograniczenia ilości, ale za poświadczeniem policji miejscowej, że żądana ilość prochu artyleryjskiego rzeczywiście jest potrzebna dla celu, nie przecięwanego prawu. IV. Poruczyć Ministrowi Sprawiedliwości, za porozumieniem się z Ministrami Wojny i Spraw Wewnętrznych, oraz z Głównozarządzającym II Wydziałem Przybocznej Jego Cesarskiej Mości Kancelarii, wydanie oddzielnej listy naruszeń postanowień o ostrożnościach przy przechowywaniu i przewożeniu prochu, wini których mają podlegać odpowiedzialności na podstawie wydawanych obecnie przepisów (art. 23).

Jego Cesarska Mość, 6 (18) maja 1875 roku, powyższą uchwałę Rady Państwa Najwyżej zatwierdził i wykonać rozkazał.

Najwyższy Reskrypt.

Wydany do Ministra Spraw Wewnętrznych, Aleksandra Jerzewicza. Z wielkiej łaski Opatrzności Boskiej, przeszło dwieście tysięcy grecko-uniicka, mieszkająca w granicach byłej Chłomskiej diecezy grecko-uniickiej, powróciła obecnie na łono Kościoła prawosławnego, od którego pozostawała oderwaną przeszło trzyzłata lat.

Przejęty pełną czci radością z takiego nader znaczącego wypadku, który spełnił się przy tak dotykanych dowodach o głębokim przekonaniu i szczerym poświęceniu ze strony duchowieństwa, jak również i o zupełnej jedności między ludźmi, nie mogąc nie oddać winnej sprawiedliwości zasługom osób, rozszadna troskliwość i prawowita działalność których, przyczyniły się do pomyślnego rezultatu tej wielkiej sprawy.

Tak, troskliwa działalność Ministra Oświecenia Publicznego w ciągu sześciolletniego zawiadywania przezeń sprawami grecko-uniickimi, a w szczególności, zupełnie skuteczne jego starania o należyte urządzenie świątyni, o zaopatrzenie parafii w świątyniach i godnych pastery, wraz z udoskonaleniem wydziału duchowno-naukowego, miały pod tym względem ważne i cenne dobroczynne znaczenie. Wszelkie w grudniu roku zeszłego, za oddzielnym w tym przedmiocie rozkazem Moim, odstąpienie zarządu sprawami uniickimi pod wasze zawiadywanie, przypadło jednocześnie i powstaniem wśród ludności grecko-uniickiej ruchu ku połączeniu się napowrót z Kościołem prawosławnym. W tych ważnych okolicznościach, z szczególną przetrząną troskliwością i postępując bez zboczenia według Moich wskazań, postaraliście się, za pomocą szeregu zupełnie odpowiednich właściwości i ważności sprawy, środków, utworzyć drogę do spokojnego i pomyślnego jej rezultatu i tem usprawiedliwiście zupełnie Moje niezmiernie dla was zaufanie. Uważając Sobie za szczególną przyjemność wynurzenie wam Mojego szczególnego podziękowania i zupełnego zadowolenia, jednocześnie uznaję z głęboką wdzięcznością zasługi generał-gubernatora warszawskiego, generał-adjutanta Kotzebuego, który od samego objęcia w zarząd powierzo-

nego mu przezemnie kraju, przyjął sprawę grecko-uniicką szczególnie blisko do serca i poświęcając jej stałą, najgorliwszą uwagę, wiele przyczynił się do pomyślnego jej skierowania i skutecznego załatwienia.

Porucząc waszej troskliwości starania o najprędzej i zupełnie dostateczne zaspokojenie wszystkich potrzeb nowo połączonych napowrót z Kościołem prawosławnym świątyni, a w szczególności o zaopatrzenie ich w niezbędne do odprawiania nabożeństwa przedmioty, zupełnie jestem przeświadczony, że napatkacie w tym wypadku nie tylko gorliwą pomoc właściwych władz, ale i powszechną żywą życzliwość, jaka już ujawniła się w prywatnych ofiarach, na rzecz odtąd współwyznawczej Nam Rusi Chłomskiej.

Pozostaję dla was na zawsze życzliwym.

Na oryginalne Własna Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „ALEXANDER.”

19 czerwca (1 lipca) 1875 roku.

W. W. Warszawie.

Najjaśniejszy Pan raczył, 18 czerwca r. b., odbyć przegląd wojsk zebranych pod m. Warszawą: pułków 3-ej dywizji piechoty gwardji, ułanów lejbgwardji imienia Jego Cesarskiej Mości i grodzieńskiego huzarów lejbgwardji, dywizji: 2-ej i 3-ej grenadierów, 4-ej i 7-ej piechoty, batalionów: 1-go i 2-go saperów i zbiorowego pontonierów 1-ej bradyady saperów, 3-go batalionu strzelców 1-ej bradyady strzelców, batalionów: warszawskich fortecznego i miejscowego i zbiorowych artylerji pieszej, pułków 3-ej dywizji kawalerji i kozaków dońskich N.Nr. 21 i 25 i dywizjonu kozaków kubańskich, 3-ej bradyady artylerji gwardji i grenadierów, 3-ej baterji artylerji konnej gwardji imienia Jego Cesarskiej Mości i Wielkiego Księcia Jerzego Michałowicza, bradyady artylerji 2-ej i 3-ej grenadierów i 4-ej, 6-ej, 7-ej, 8-ej i 10-ej, 3-ej bradyady artylerji konnej i baterji dońskiej kozackiej Nr. 6.

Jego Cesarska Mość, zastawszy wszystkie wymienione oddziały w wzorowym stanie, oznajmia Najwyższe podziękowanie dowódcemu wojskami warszawskiego okręgu wojskowego, generał-adjutantowi hrabiemu Kotzebue i Monarsze zadowolenie wszystkim zwierzechnikom. Niższym wojskowym, którzy byli w froncie, Jego Cesarska Mość udziela: najmniejszym szwrony z galonka i znaki honorowe orderu wojskowego po 3 rub., a pozostałym po 50 kop. na głowę.

Najjaśniejszy Pan Najwyżej rozkazał raczył, uważać bankiera warszawskiego Józefa Rawicza, za konsula Stanów Zjednoczonych północno-amerykańskich w Warszawie.

Przez rozkaz w wydziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, 19 czerwca r. b., awasowany został, za odznaczenie się w służbie, na radę tajnego, gubernatora siedleckiego, rzeczywistego radca stanu Gromeka; oznajmione zostało szczególne Monarsze zadowolenie, zostającemu przy Ministerstwie, wydelegowanemu do kancelarii Ministra i do rozporządzenia generał-gubernatora warszawskiego do czynności w sprawach wyznania grecko-uniickiego, rady kolegiatnemu Baranowowi, za wzorowe wykonanie licznych ważnych poruczeń w sprawie grecko-uniickiej, które przyczyniły się do pomyślnego jej rezultatu.

Przez Najwyższy rozkaz w wydziale Wojny, w Warszawie, 18 czerwca r. b., dowodzący wojskami warszawskiego okręgu wojskowego, generał-gubernator warszawski, członek Rady Państwa, generał-adjutant, generał-piechoty hrabia Kotzebue — zaliczony został do wołyńskiego pułku lejbgwardji, z pozostawieniem przy obecnych obowiązkach i godnościach; awasowany został kapitan 8 moskiewskiego pułku grenadierów imienia Wielkiego Księcia Fryderyka Mekslemburskiego Pankiewicza — na majora; przyjęty został do służby dymisjonowany w stopniu pułkownika, podpułkownik zaliczony do piechoty armji Duchowiecki — do piechoty armji w poprzednim stopniu podpułkownika, z odkomenderowaniem do sztabu wojsk miejscowych warszawskiego okręgu wojskowego; prętranzlokowani zostali: sztabskapitanowie pułków piechoty: 40 kolywańskiego Korniejko i 38 tobołskiego imienia Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Sergiusza Aleksandrowicza Protopopow — obydwaj do straży granicznej; porucznik 3-ej bradyady artylerji grenadierów Ganecki — do 3-ej bradyady artylerji gwardji i grenadierów; otrzymał urlop znajdujący się w rozporządzeniu dowodzącego wojskami warszawskiego okręgu wojskowego, zaliczony do piechoty armji generał-major Dochturow, dla poratowania zdrowia, za granicę: do Niemiec i Francji, na półtora miesiąca; uwolniony został ze służby, z powodu interesów rodzinnych, kornet rezerwowego szwadronu grodzieńskiego pułku huzarów lejbgwardji Olorowski.

Przez Najwyższe rozkazy w wydziale Wojny w Jügenheim: 1) 11 (23) czerwca r. b., według Najwyższej zatwierdzonego wyroku głównego sądu wojskowego sztabskapitan 28 polockiego pułku piechoty Wacław Nowacki, za stronięcie, podczas bytności dowódc 5 kompanji pominiętego pułku, skarbowych i należących do niższych

wojskowych, powierzonych mu z urzędu, pieniędzy w kwocie 555 rubli 65 1/2 kop., których nie zwrócił, wydany został ze służby.

2) 12 (24) r. b., prętranzlokowany został sztabskapitan 8-ej bradyady artylerji, uwolniony z Michalowski akademji artylerji Palmow — do nikolaewskiej artylerji fortecznej; otrzymali urlop; zaliczeni do piechoty armji podpułkownicy, naczelnicy powiatów: siedleckiego — Kamyski, na dwadzieścia ośm dni; polskiego — Oranowski, na dwa miesiące; komisarz składu policji warszawskiej, major Andzawo, na sześć tygodni; naczelnik straży ziemskiej powiatu Chłomskiego, zaliczony do polowej artylerji pieszej, sztabskapitan Trzeciak, na dwa miesiące; sędzia wojskowy warszawskiego sądu wojskowo-okręgowego, pułkownik Tamaszew, na czas ferjyn w pominiętych sądzie, od 1 czerwca do 15 lipca r. b.; uwolniony został ze służby, z powodu interesów rodzinnych, sztabskapitan 26 mohylewskiego pułku piechoty Osinski — w stopniu kapitana.

3) 18 (25) czerwca r. b., awasowani na wakansie: pułków piechoty: 29 czerniobowskiego imienia generał-feldmarszałka hrabiego Dybica Zabalkańskiego; podporucznik Narokowicz 2-gi — na porucznika; chorążowie: Gajewski (Mikolaj), Tumeniew, von Olderroge i Łuczyński — na podporuczników; 30 poltawskiego: sztabskapitanowie: Azanow 1-y (Leon) i Azanow 2-gi (Aristaroh) — na kapitanów; porucznicy: Jaroszenko i Sokolow (Michał) — na sztabskapitanów; podporucznicy: Szilski, Argunow i Chozgachmet-Libulalow — na poruczników; chorążowie: Szumakow, Miezakow i Szilow — na podporuczników; 31 aleksopolskiego: sztabskapitanowie: Zarzycki i Jastrzębski — na kapitanów; porucznicy: Ustinow i Nikitin — na sztabskapitanów; podporucznicy: Kruglikow (Sergijusz), Buria (Konstanty), Rudnicki (Aleksander) i Zacharow — na poruczników; chorążowie: Polakow, Kozerczewski, Bonnicki i Gastiew — na podporuczników; 32 kremenczyńskiego pułku piechoty: porucznicy: Noskow, Myszkowski (Włodzimierz) i Iwanow — na sztabskapitanów; podporucznicy: Jurenjew, Bukiewicz, Przewalski i Czertow — na poruczników; chorążowie: Jakubowski, Burundukow, Bielajew, Popow i Nikiforow — na podporuczników; prętranzlokowany został porucznik 10 malorosyjskiego pułku grenadierów imienia generał-feldmarszałka hrabiego Rumianczowa-Zadunajskiego Spasski — do 2-go nowogiejorgiewskiego batalionu fortecznego; otrzymał urlop warszawski gubernjalny naczelnik wojskowy, pułkownik Tichmenjew, dla poratowania zdrowia, za granicę: do Niemiec i Francji, na dwa miesiące.

4) 14 (26) czerwca r. b., awasowani zostali na wakansie: pułków piechoty: 37 jekaterinburskiego imienia Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Aleksandra Aleksandrowicza: sztabskapitanowie: Charczewnikow, Szelkownikow i Winiarski — na kapitanów; porucznicy: Odolejew, Schulman, Nerlich i Burkow — na sztabskapitanów; podporucznicy: Koniew, Kozin, Wiszniewski, Maksimowicz, Kriczinski, Soloujew i Pochomow (Jan) — na poruczników; chorążowie: Wojewodow, Plechanow, Titkow, Beklemiszew, Kirilow, Barsow i Sotski — na podporuczników; 38 tobołskiego imienia Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Sergiusza Aleksandrowicza: sztabskapitanowie: Kolotriwow (Mikolaj) i Dubniakow — na kapitanów; porucznik Wachmiejew — na sztabskapitanów; podporucznicy: Sapprow, Leiman i Miasojedow (Eugienjusz) — na poruczników; chorążowie: Bezobierszyn, Piszczulin, Szelichow, Jewstiejew, Nikolenko i Cwojtajew 1-y — na podporuczników; 39 tomskiego imienia Jego Cesarskiej Wysokości Arcyksięcia Ludwika-Wiktora Austrjackiego: sztabskapitan Riezienczenko — na kapitana; porucznik Bukiewicz — na sztabskapitana; podporucznicy: Tretjakow i Jerszewski — na poruczników; chorążowie: Skoruta, Salarew i Jasinski — na podporuczników; 40 kolywańskiego pułku piechoty: sztabskapitan Dembinski — na kapitana; podporucznicy: Ostrowski, Fiedorowski i Kozłowski — na poruczników; chorążowie: Podgoricki (Leonid) i Szinkowski — na podporuczników; otrzymał urlop: kornet grodzieńskiego pułku huzarów lejbgwardji, Rud' dla poratowania zdrowia, za granicę: do Niemiec, Francji i Turcji, na trzy miesiące.

Przez Najwyższy rozkaz w wydziale Wojny, w Weimarze, 15 (27) czerwca r. b., awasowany został pułkownik 21 muromskiego pułku piechoty imienia Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Wacława Konstantynowicza Suszczyński — na generał-majora, z uwolnieniem, z powodu słabości zdrowia, ze służby, z mundurem i całkowitą emeryturą; otrzymał urlop zawiadujący warszawskimi warsztatami taborowymi i plandekowemi wydziału intendentury, zaliczony do polowej artylerji pieszej pułkownik Nikiforow, dla poratowania zdrowia, za granicę: do Niemiec i Francji, na dwa miesiące.

Przez Najwyższy rozkaz w wydziale Wojny, o urzędnikach cywilnych, w Weimarze, 15 (27) czerwca r. b., awasowani zostali, za występują: sekretarze gubernjalni, klasowi felczerzy lekarzy pułków piechoty: 26 mohylewskiego — Merzalis i 30 poltawskiego — Chaerowin — obydwaj na sekretarzy kolegiatnych, z starszeństwem: pierwszy — od 14 marca 1875 r., drugi — od 5 lutego 1875 roku; mianowany został dyrektor ochrony dla dzieci Cesarzewicza Mikołaja Aleksandrowicza i będącej przy tej ochro-

nie lecznicy dla przychodnich dzieci i kobiet, lekarz do delegacji w wydziale wojskowo-lekarskim, doktor medycyny, radca stanu *Monkiewicz* — konsultantem warszawsko-ujazdowskiego szpitala wojskowego; otrzymał urlop, za granicę; pomocnik warszawskiego okręgowego inspektora wojskowo-lekarskiego do czynności lekarskich, rzeczywisty radca stanu *Bielinski*, dla poratowania zdrowia, do Niemiec i Austrii; młodszy lekarz 3-jej brygady artylerji konnej, radca dworu *Stohl*, dla poratowania zdrowia, do Austrii — obydwaj za dwa miesiące; uwolniony został ze służby, na własne żądanie, nadzorca łomżyńskiego magazynu żywności w warszawskim okręgu wojskowym, asesor kolejalny *Zlamowski* — z mundurem.

* Przez rozkaz w wydziale Ministerstwa Dróg Komunikacji, 14 czerwca r. b., mianowany został zaliczony do Ministerstwa jako inżynier nadetatowy, wydelegowany do rozporządzenia naczelnika XI okręgu, inżynier sekretarz kolejalny *Fulde* — naczelnikiem sekcji radomskiej III oddziału tegoż okręgu.

Okólnik Sztabu Głównego.

(6 czerwca 1875 roku, Nr. 180).

O przyjęciu do służby podchorążych-junkrów i kandydatów na posady klasowe.

Niektórzy z naczelników wojskowych podjęli kwestję, czy mogą być przyjmowani obecnie na nowo do służby, podchorążowie-junkrzy i kandydaci na posady klasowe, a jeżeli mogą, to w jakim stopniu i czyją władzą powinni być zaliczani do służby.

Na zasadzie Najwyższej zatwierdzonej, 8 marca 1869 r. ustawy o awansowaniu niższych wojskowych na oficerską i pierwszą klasową rangę (art. 116) podchorążym-junkrom i kandydatom na posady klasowe, dymisjonowanym tak z stopniem wojskowym, jak i z nagrodzeniem rangą oficerską lub klasową, dozwolone jest wstępować na nowo do służby, ale nie wcześniej jak w rok po uwolnieniu z takowej i w takich samych stopniach, w jakich byli przed otrzymaniem dymisji. Przyjęcie pomienionych osób do służby, w zastosowaniu do 37 punktu aneksu do art. 1, 267 ks. II cz. I Zb. Post. Wojsk. (w 6 przedł.), decyduje się przez naczelników dywizji i osoby, posiadające ich władzę.

Dalej, w 12 punkcie I aneksu do rozkazu w wydziale Wojny 1874 r. Nr. 101 jest powiedziane, że w przedmiocie awansowania dobrowolicznie wstępujących na oficerów, aż do oddzielnego rozporządzenia pozostają w swej mocy obowiązujące obecnie w tym przedmiocie postanowienia; a na podstawie przepisów ogłoszonych przy takim samym rozkazu 1874 r., Nr. 211, w których zawarte są tylko ogólne zasady o awansowaniu na podoficerów, oficerów i pierwszą rangę klasową niższych wojskowych, wchodzących do służby w skutku losowania, stopień podchorążego junkra i kandydata na posadę klasową zachowany jest na przyszłość, z temi tylko ograniczeniami, że osoby te nie mogą uzyskać dymisji przed zakończeniem terminu pozostawania ich w zapasie armji i że podchorążowie-junkrzy nie mogą otrzymywać dymisji z stopniem chorążego lub korneta, a kandydaci na posady klasowe nagradzają się rangą klasową w takim tylko wypadku, jeżeli przeszli w tym stopniu co najmniej trzy lata.

W obec powyższego ogłasza się w wydziale wojny, że podchorążowie-junkrzy i kandydaci na posady klasowe tak dymisjonowani poprzednio w stopniu wojskowym lub z nagrodzeniem rangą oficerską albo klasową jak i zaliczani do zapasu, mogą być przyjmowani na nowo do służby czynnej w tych stopniach, w jakich byli przed uwolnieniem z takowej i przytem za decyzją tych zwierzchników, którym nadane jest prawo mianowania niższych wojskowych, na pomnionem stopnie, to jest, że podchorążowie-junkrzy powinni być przyjmowani do służby z decyzją naczelników dywizji i wojsk miejscowych oraz naczelników i dowódców brygad, w czem do kogo należy; kandydaci zaś na posady klasowe — za decyzją dowódczych wojskami okręgowych wojskowych i naczelników głównych zarządów Ministerstwa Wojny, przy czem przyjmowanie tych ostatnich niższych wojskowych powinno być dopuszczalne tylko na znajdujące się wakanse.

* Departament Poczt. 1. W miasteczku Kemmerne w powiecie Rygkim, w gubernji Liflandzkiej, leżącym o 12 wiorst od osady Schlock i w dobrach Uexkül, niedaleko stacji tegoż nazwiska na kolei żelaznej Rygsko-Dynaburskiej, otwarte zostały na porę letnią oddziały pocztowe.

2. Na stacjach pocztowych w gubernji Kijowskiej: Grebińskiej, w powiecie Wasilkowskim, na trakcie z m. Wasilkowa do miasteczka Białej-Cerkwi i Chudolewskiej, w powiecie Czychirynskim, oraz na stacji Aleksiejewskiej, w powiecie Chwałyskim, w gubernji Saratowskiej, ustanowione zostały przyjmowanie i wydawanie wszelkiego rodzaju korespondencji, na dwóch ostatnich zamiast prostej.

* W okólniku warszawskiego okręgu naukowego, za maj, jest zamieszczony:

Z rozporządzenia kuratora okręgu: Mianowani zostali: zaliczony, jako urzędnik nadetatowy do warszawskiego okręgu naukowego, b. nauczyciel w wrocławskim gimnazjum realnego Konstanty *Wróblewski* — nauczycielem języka niemieckiego łomżyńskiego gimnazjum męskiego; nauczyciel oddziałów klas petrowskiego gimnazjum męskiego, Aleksander *Gołopaczewski* — nauczycielem języka rosyjskiego i literatury, oraz historii Rosji i Polski i geografji Cesarstwa Rosyjskiego i Królestwa Polskiego warszawskiego III gimnazjum żeńskiego; p. o. pastora diakona przy warszawskim kościele ewangelicko-augsburskim Rudolf *Grundlach* — nauczycielem religii wznania ewangelicko-augsburskiego w warszawskim III gimnazjum męzkim.

Uwolnieni zostali: nauczyciel języka niemieckiego łomżyńskiego gimnazjum męskiego Ferdynand *Baumbach* — na własne żądanie, od zajmowanej posady; docent Cesarzowskiego warszawskiego uniwersytetu na katedrze farmacji, radca kolejalny *Beckman* — na własne żądanie, ze służby; przypuszczony do czasowego udzielania lekcyj nauki religii wznania ewangelicko-augsburskiego w warszawskim III gimnazjum męzkim, pastor *Klim* — od pomienionych obowiązków.

* Wyjechali z Warszawy: generał-lejtnant *Schernwall* — do Jwangrodu; generał-major baron *Wrangel* — do Ploeka; rzeczn. radcowie stanu: *Gołowin* — do Suwałk, i *Leszczow* — do Kiele; oficerowie wojsk pruskich: generał-major *von der Esch* — do Moskwy; fligel-adjutant pułkownik książę *Radziwiłł*, pułkownik *von Schlichting*, major *von Rosenberg*, kapitan *von Ellern* i porucznik książę *Reuss* — za granicę.

DZIAŁ WEWNĘTRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

* Z nadesłanego nam sprawozdania z czynności ruskiego Towarzystwa dobroczynności w Królestwie Pol-

skiem za 1874 r. (mianowicie od 3 marca 1874 r. do 1 stycznia 1875 r.), uznajemy za właściwe przytoczyć następujące dane:

Towarzystwo w roku sprawozdawczym funkcjonowało w takim samym składzie, jak w latach poprzednich, mianowicie w składzie dyrekcji, mającej siedzibę w Warszawie i swoich oddziałów: w Kielcach, Lublinie i Petrokowie. W dyrekcji na 1 stycznia roku bieżącego liczyło się 196 członków, a mianowicie: honorowych — 12, stałych — 4, czynnych — 159 i ofiarodawców — 21.

Troskliwość Towarzystwa i w roku bieżącym skierowana była głównie na założone przezeń zakłady dobroczynne: ochronę Maryjską i dom schronienia.

W ochronie Maryjskiej 1 stycznia 1874 r. było 70 dzieci, mianowicie 35 chłopców i 35 dziewcząt; z nich w ciągu roku ubyło 13 dzieci, a mianowicie 5 chłopców (1 — wszedł do zakładu naukowego na koszt skarbu, 3 — do chóru śpiewaków arcybiskupich, a 1 — umarł) i 8 dziewcząt (5 — odebrali rodzice, 2 — zostały oddane do służby a 1 umarła). Na miejsce ubyłych, przybyło w ciągu roku 14 dzieci (5 chłopców i 9 dziewcząt), tak że na 1 stycznia 1875 r. w ochronie Maryjskiej było 71 dzieci, w tej liczbie 35 chłopców i 36 dziewcząt. Z nich 4 chłopców i 5 dziewcząt uczęszczało do warszawskich średnich zakładów naukowych, 5 chłopców chodziło do warszawskiego arsenału artylerji uczyć się rzemiosł: stolarstwa, slusarstwa i rymarstwa; 4 dziewczęta, które ukończyły nauki, zajmowały się tylko robotami, 26 chłopców i 23 dziewcząt uczyło się w elementarnej szkole ochrony, przy czem 4 chłopców uczyło się szewstwa w samej ochronie, zaś 1 chłopiec i 4 dziewczęta, z powodu maletności ani nie uczęszczało do szkoły, ani nie zajmowały się robotami.

Wychowane w ochronie Maryjskiej dziewczęta szły białyną, haftują atlasami, robią pończochy i roboty szydełkowe; oprócz tego pracowały w kuchni przy gotowaniu jedzenia, oraz przyuczaly się do prania białyną i prasowania; w ogóle polecano im starać się o czystość tak lokalu, który zajmują, jak i należących do nich rzeczy i pościeli.

W domu schronienia było na 1 stycznia 1874 r. 8 starców, mianowicie 1 mężczyzna i 7 kobiet. W ciągu roku sprawozdawczego nie było ubyłych zaś przybyło 6 osób, mianowicie 1 mężczyzna i 5 kobiet, tak że 1 stycznia 1875 r. było w ogóle 14 starców mężczyzny i kobiet, którzy, w miarę możności zajmowali się czyszczeniem nad czystością, praniem, szyciem i reperowaniem białyną, robieniem i cerowaniem pończoch i t. p.

Sanitarny stan, tak dzieci w ochronie jak i starców w domu schronienia, oprócz dwóch wypadków śmiertelnych, był zadawalający, co należy przypisać szczególnie troskliwej opiece.

W ochronie Maryjskiej, 20 listopada 1874 r. uroczyste poświęcona została, przez najprzewielebniejszego Joannijusza, w obecności generała gubernatora warszawskiego, członków Towarzystwa i dzieci ochrony oraz starców domu schronienia, stała świątynia, założona dzięki gorliwości ordyników religij, członków dyrekcji. Szczególnie znaczną ofiarę na ten cel udzielił: hrabia P. E. Kotzebue, (w ilości 400 rubli), oraz inne osoby w rozmaitych efektach. Rzeźby w ikonostasie wykonał chorąży 3-jej parkowej brygady artylerji, I. P. Kryszczenko.

Całkowite utrzymanie ochrony Maryjskiej z domem schronienia kosztowało 8,201 rub. 40 kop. w tej liczbie samej ochrony 7,451 rub. 10 kop. i domu schronienia 750 rub. 30 kop., w taki sposób utrzymanie jednego wychowawca lub wychowawcy, licząc w to wydatki na administrację, utrzymanie gmachu i na szkołę kosztowało 28 1/2 kop. dziennie, zaś starca 20 kop.

Dyrekcja troszcąc się głównie o podtrzymanie i rozwój zrobionych przez Towarzystwo zakładów dobroczynnych, nie pozostawiała bez pieniężnego wsparcia ruskich rodzin, istotnie potrzebujących i w ciągu sprawozdawczego okresu wydała na ten cel 846 rub. 50 kop. Na konserwację należących do Towarzystwa domu pod Nr. 2677, przy ulicy Bednarskiej, w Warszawie, stanowiącego jedno z główniejszych źródeł dochodu Towarzystwa wydano 1,458 rub. 4 kop. Całkowity rochód poniesiony przez Towarzystwo w roku sprawozdawczym wynosił 14,399 rub. 4 kop., z liczby których użyte było na spłacenie długów z lat poprzednich 2,617 rub. 27 kop. Towarzystwo udzieliło opieki 125 rodzinom; rodziny urzędników i oficerów, które otrzymały wsparcia, stanowiły 44% tej cyfry, niższych wojskowych — 21,6% i innych stanów 34,4%.

Źródła na pokrycie tych rochodów stanowiły: składki członków, procenta od kapitałów, dochód z nieruchomości i przedsięwzięcia dyrekcji i ofiary, co razem wzięte było dostateczne, na pokrycie rochodów roku sprawozdawczego, bez naruszenia kapitału zapasowego, deponowanego w Banku polskim, który na 1 stycznia 1875 rok wynosił 22,100. Ogół przychodu Towarzystwa w roku sprawozdawczym, wraz z rewansem z roku poprzedniego w ilości 2,617 rubli 26 1/2 kopiejek; wynosił 16,575 rubli 19 1/4 kopiejek, główne pozycje przychodu były: składki członków — 1,128 rub., jednorazowe ofiary — 1,311 rub. 13 kop., ofiary w zamian wizyt na Nowy Rok i na święta Wielkanocne — 509 rub. 46 kop., z loterii urządzonej w ogrodzie Saskim — 3,400 rub. 35 kop. i dochód z domu Nr. 2,677 należącego do Towarzystwa — 5,046 rub. 54 kop. W taki sposób na 1 stycznia 1875 roku Towarzystwo posiadało 2,176 rub. 15 3/4 kop. w gotowiznie i 22,100 rub. w papierach procentowych.

W Kieleckim oddziale Towarzystwa, przychód w roku sprawozdawczym, wraz z rewansem z 1873 r. w kwocie 114 rub. 74 1/2 kop. gotowizną i 2,350 rub. papierami procentowymi, wynosił 1,740 rub. 53 1/2 kop. gotowizną i 2,750 rub. w papierach procentowych; wydatki wy-

nosiły 1,632 rub. 82 kop. w gotowiznie i 200 rub. w papierach; na 1 stycznia 1875 roku pozostało 107 rub. 71 1/2 kop. w gotowiznie i 2,550 rub. w papierach.

W Petrokowskim oddziale przychód w roku sprawozdawczym, oraz z rewansem z roku poprzedniego, w kwocie 703 rub. 2 k. gotowizną i 13,000 rs. papierami, wynosił 3,425 rub. 39 kop. gotowizną i 14,700 rub. w papierach, a że rochód wynosił 2,254 rub. 95 kop. w gotowiznie i 100 rub. w papierach, przeto na 1 stycznia 1875 r. pozostało 1,170 rub. 44 kop. w gotowiznie i 14,600 w papierach.

W Lubelskim oddziale przychód w roku sprawozdawczym, z rewansem z roku poprzedniego w kwocie 214 rub. 7 1/4 kop. gotowizną i 4,600 rub. w papierach, wynosił 3,400 rub. 17 1/2 kop. w gotowiznie i 5,850 rub. w papierach, a że rochód wyniósł 3,137 rub. 45 1/2 kop. w gotowiznie i 500 rub. w papierach, przeto na 1 stycznia 1875 r. pozostało 262 rub. 71 3/4 kop. w gotowiznie i 5,350 rub. w papierach.

* Ceny targowe zboża i innych artykułów żywności w mieście Petrokowie od 14 (26) czerwca do 21 czerwca (3 lipca) 1875 roku. Za czwartek: pszenicy 10 rub. 20 kop., żyta 8 rub. 40 kop., jęczmienia 7 rub. 40 kop., owsa 6 rub. 50 kop., grochu 12 rub. 60 kop., kartofli 3 rub. 20 kop., kaszy jęczmiennej 10 rub. 40 kop., gryczanej grubej 16 rub. 64 kop., mąki pszennej I-go gatunku 12 rub. 48 kop., II-go gatunku 10 rub. 40 kop., żytniej I-go gatunku 8 rub. 30 kop., II-go gatunku 6 rub. 24 kop.; za funt: chleba pytlowego 3 kop., razowego 2 kop., męga wotowego 9 kop., cieleciny 9 kop., wieprzowiny 9 kop.; za pud: siarna 45 kop., słomy 30 kop.

* Dnia 11 (23) kwietnia w cegielni właściciela dóbr Wilgi, w gminie Wilże, w powiecie Garwolińskim, z nieostrożnego obchodzenia się z ogniem powstał pożar, w skutku którego spalił się dom ubezpieczony na 150 rub.; oraz skład drzewa i budulec, należący do pięciu starzakonych wartości 10,780 rubli.

Dnia 16 (28) kwietnia, we wsi Susznie, w powiecie Włodawskim, powstał z niewiadomej przyczyny pożar, w skutku którego spaliło się 13 drewnianych domów mieszkalnych i 34 zabudowań gospodarskich, należących do 14 włościan, przy czem poniesiono szkody 2,310 rub. w ubezpieczonych nieruchomościach i 1,870 rub. w nieubezpieczonych nieruchomościach.

Dnia 16 (28) kwietnia na folwarku Elżbietynie, w powiecie Bielskim, należącym do obywatela Świdrigajły Świdrskiego, w skutku pożaru, zaszłego z niewiadomej przyczyny, spaliła się drewniana obora i 29 sztuk owiec, baranów i jagniąt, poprawnej rasy, przy czem poniesiono 1,800 rub. szkody.

Dnia 23 kwietnia (5 maja) w m. Parzewie, w powiecie Włodawskim, z niewiadomej przyczyny powstał pożar, w skutku którego spaliło się 48 budowli różnego rodzaju, ubezpieczonych na 2,220 rub. i nieubezpieczonych nieruchomości wartości 780 rub.

Z 23 na 24 kwietnia, (z 5 na 6 maja) we wsi Uhinie, w powiecie Włodawskim, z niewiadomej przyczyny powstał pożar, w skutku którego spaliły się: dom mieszkalny, spichrz, obora i dwie stodoły, należące do włościan Jana Wołgina i Jana Nikonika. Budowle te były ubezpieczone na 360 rub., a oprócz tego poniesli cięż włościanie 1,179 rub. szkody w nieubezpieczonych nieruchomościach.

Dnia 11 (23) maja, chłopiec Franciszek Szustkowski, bawiąc się około dołu napełnionego wodą, głębokością około 2 arszynów, wpadł w takowy i utonął.

Dnia 21 kwietnia (3 maja) mieszkanka wsi Łukowa, w powiecie Bielskim, Juljanna Martyniuk, powiwszy dziecię, zakopała je w ziemię.

Dnia 33 kwietnia (5 maja) włościanka wsi Zgrzebich, w powiecie Węgrowskim, niezamężna Magdalena Kowalczykówna, lat 26 mająca, powiwszy dziecię, zakopała je w ziemię.

Z INNYCH GUBERNJI.

* Do *Kronst. Wiestn.* telegrafują, że fregata szrubowa „Świewłana,” zostająca pod dowództwem Jęgo Cesarzkiej Wysokości Wielkiej Księżniczki Aleksandrowicza, udała się 12 czerwca do Grewsend. Na pokładzie fregaty wszystko idzie pomyślnie.

* Ministerstwo Marynarki przedsięwzięło oddawna już środki do wykształcenia pewnej liczby oficerów, którzyby byli obeznani należyte z skalami podwodnemi fińlandzkimi. W tym celu — jak pisze *Kronst. Wiestn.* — trzy ludzie szrubowe zatrudnione były od 1868 r. poprowadzeniem tak zwanych zamykanych farwaterów, których część oglądał osobiście, na parostatku „Riurik,” Jęgo Cesarzka Wysokości Wielkiej Księżniczki Generał-Admirał, najpierw w 1871 roku, następnie zaś w roku bieżącym, podczas żeglugi parostatku „Riurik” z powrotem z Rewla przez Aspe i Rochensalm. W ostatnich czasach, bliższy kierunek robót około przeprowadzenia zamykanych farwaterów i w ogóle zbadania dróg wśród skał podwodnych, powierzony został kapitan-lejtnantowi E. W. Berezinowi, któremu w tym celu oddano do rozporządzenia osobny oddział statków.

Oddział ten składa się z ludzi szrubowych „Chwat” i „Tolczaj”, ludzi-tendrów żaglowych „Gorlica”, „Malutka” i jachtu żaglowego „Julja.” Na statkach tego oddziału znajdują się: czterej oficerowie marynarki, dwa korpusy szturmanów floty i czterej konduktorzy. Niezależnie od badania farwaterów wśród skał podwodnych, Ministerstwo Marynarki, dążąc do rozszerzenia zakresu wykształcenia praktycznego marynarzy niższych stopni, głównie zaś sterników, skorzystało z

tego oddziału dla stałej praktyki sterników i uczniów sterniczych tych komend, które nie weszły do programu żeglugi tegorocznej. Przy takim trybie, marynarze niższych stopni, wybrani do szkoły sterniczej i sposobie się do ważnego powołania sterników, mieć będą odąd możność odbywania żeglugi corocznie, w ciągu w-zystkich siedmiu lat służby i obznajmienia się dokładnego z tą sztuką, którą nabyć można jedynie za pomocą praktyki. Skład małego oddziału, oddanego pod dowództwo kapitan-lejtnanta Berezina i złożonego z wybornych jachtów żaglowych i łodzi szrubowych, daje rękojmię najlepszej szkoły praktycznej dla sterników, zwłaszcza że przy badaniu trudnych farwaterów wśród skał podwodnych i przy zupełnym braku artylerji, cała uwaga oddziału zwrócona będzie wyłącznie na poruszenia i zwroty właściwie żeglarskie, wśród niezliczonego mnóstwa wysp i skał podwodnych w zatoce Fińskiej. Będąc wolne od mustry artyleryjskiej i od ewolucji bojowych na pełnym morzu, statki tego oddziału wykonywać będą ruchy nieustanne, żeglując przeważnie pod żaglami, co wymaga czynnego udziału całego składu osady.

Wyższy kierunek całego biegu tego zadania powierzony został naczelnikowi wielkiej eskadry praktycznej, generał-adjutantowi G. J. Butakowowi, do składu eskadry którego wchodzi mały oddział jachtów i łodzi kapitan-lejtnanta Berezina, będący poniekąd strażą przednią starszej eskadry pancernej, o lbywającej stale żeglugę wśród skał podwodnych.

* Do *Ruskiego Invalida* piszą, że stojący obozem pod Kostromą 11-ty pułk pskowski piechoty generał-feldmarszałka księcia Kutuzowa-Smolenskiego obchodził 175-letni jubileusz swego istnienia. Pułk pskowski, pod względem starszeństwa wyszyfowania go, zajmuje jedno z pierwszych miejsc, sformowany bowiem został, z rozkazu Cesarza Piotra I w 1700 roku, 5 czerwca. Obchód tego jubileuszu godny jest uwagi pod tym już względem, że jubileusz podobnie nie obchodził jeszcze żaden z pułków armji.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

* Ferdynand I (Karol-Ludwik-Franciszek Marceji), cesarz austriacki, najstarszy syn cesarza Franciszka I, z drugiego małżeństwa z Marją Teresą, księżniczką Obojga Sycylii, urodził się 19 kwietnia 1793 roku, w Wiedniu. Będąc słabowitym od dzieciństwa i umyślowo bardzo słabo został rozwinięty przez tych, komu poruczone było jego wychowanie. Nie mniej jednak, wkrótce, przy różnych sposobnościach, okazywał rzadką dobroć, którą rozwiniął w nim przykład uchanego jego stryja, arcyksięcia Karola. Przedsięwzięta przezeń podróź w 1815 roku, przez kilka prowincji austriackich, do Szwajcjarji, Włoch i Francji, przyniosła mu znaczny wpływ na jego zdrowie, a zarazem przyczyniła się do jego skłonności do przemysłu rzemieślniczego. W wolnych chwilach, stale zajmował się technologją i heraldyką. Koronowanie jego, 28 września 1830 roku na króla węgierskiego, pod imieniem Ferdynanda V, nadało mu tylko nominalny udział w zarządzie cesarstwa. W dniu 27 lutego 1831 roku zawarł związek małżeński z księżniczką Marją Anną, trzecią córką króla sardyńskiego Wiktora Emanuela, ale to małżeństwo pozostało bezpłodnem. W lecie 1832 r. szczególnie uniknął zamachu na jego życie przez dymisjonowanego kapitana Franciszka Reindela, który żądał od niego pewnej sumy pieniężnej i otrzymał odmowę. Po odziedziczeniu, 2 marca 1835 roku, tronu po swym ojcu, jednym z jego pierwszych rozporządzeń było ulżenie losu włościków jego poddanych, z których wielu siedziało za polityczne przestępstwa w więzieniach. Zresztą dalsze trzymanie się systematu, jakiego trzymał się zmarły cesarz, było ogłoszone za podstawę nowego rządu, w którym przewodniczyli arcyksiężę Ludwik i książę Metternich. Jak poprzednio w Presburgu, tak też samo przy koronowaniu go koroną cesarską, 7 września 1836 r., zwykły podarunek, złożony mu z tego powodu przez stany kraju, użył na cele dobroczynne. Dnia koronacji (6 września 1836 r.) na króla Lombardji, uświetił przez nadanie powszechnej, prawie nieograniczonej amnestji za wszystkie popełnione do tego czasu przestępstwa polityczne w prowincjach włoskich. Za panowania Ferdynanda, przemysł austriacki znacznie się rozwinął i przystąpiono do budowy sieci kolei żelaznych i innych dróg. Powstanie w Galicji w 1846 r., pociągnęło za sobą przyłączenie do Austrii Krakowa z jego obrybem. Kiedy, w końcu 1847 roku, zaszły ruch europejski, wbrew dobrej woli i miękkiemu sercu cesarza, prowincje cesarstwa, jedna po drugiej stały się widowniami burz rewolucyjnych. Podczas rozruchów marcowych 1848 r. w Wiedniu, Ferdynand I zgodził się na usunięcie Metternicha, mianował odpowiedzialnych ministrów i dał początek konstytucji cesarstwa; ale w skutku zaburzeń majowych w Wiedniu, był zmuszony przenieść się z dworem do Innsbruck, z kąd dopiero w skutku nagłych prośb powrócił w połowie sierpnia do stolicy. Podczas powstania w Wiedniu, w początku października, znów opuścił zamek w Schönbrunn i udał się do Ofomunca, gdzie 2 grudnia 1848 roku, zrzekł się korony na rzecz swego syna Franciszka-Józefa. Od tego czasu ciągle mieszkał w Pradze.

* Jeżeli tym razem wyborom węgierskim nie towarzyszą zwykłe nadużycia, niemniej jednakże dzienniki uskarżają się na nielegalności popełnione w znacznej liczbie okręgów wyborczych; prawda i to, że skarżyciele ukazują się po organach kandydatów zwyciężonych i że tem samem już należy je przyjmować tylko z dobronajęciem inwentarza. W Presburgu, dwie

znakomitości ze stronnictwa liberalnego współzawodniczą z sobą; są to pp. Szlavy i hr. Lonnyay, obadwaj pełniący niegdyś obowiązki pierwszych ministrów. Z ciekawością i niecierpliwością oczekują tam na wypadek tej walki; organa ministerjalne żywią powódzenia p. Szlavy — w istocie bowiem p. Lonnyay dawał zawsze dowody pewnej niezawisłości i rząd nie spodziewa się znaleźć w nim poplecznika tak potulnego jak w jego współzawodniku. Po za tem wszystkim jeszcze, Wiener Presse mniema, że rywalizacja pomiędzy pp. Szlavy i Lonnyay może się zakończyć porażką jednego i drugiego a natomiast zwycięstwem hr. Jana Palfy, który prawdopodobnie należy do grupy Sennyeya.

* Korespondencje pochodzące z Wiednia, zdradzają żywe niezadowolenie z rządu Ottomańskiego z powodu nowego opóźnienia spowodowanego przez rząd ten w kwestji połączenia kolei żelaznych tureckich z takimiż drogami austro-węgierskimi. Wielki wezyr miał dać zapewnienie reprezentantom mocarstw zagranicznych w Konstantynopolu, iż Porta nie odrzuciła formalnie propozycji barona Hirscha i że nie może przyjmować odpowiedzialności za przyspieszony wyjazd tego finansisty. Lecz w Wiedniu oświadczeń tych nie biorą na serio. Wiadomem było zresztą, iż w pewnych punktach spornych pomiędzy Turcyą a p. Hirsch, rząd Ottomański chciał narzucić temu finansistowi warunki istotnie do przyjęcia nie możebne. Zresztą bardzo jest prawdopodobnem, iż trudności jakie się ujawniły w układach przedwstępnych pochodzą z niesłychanych kłopotów, w jakich znajduje się skarbu turecki. Depesza z Londynu daje nam poznać, iż budżet tego państwa został już ułożony; przedstawia on deficyt wynoszący przeszło cztery i pół miljonów funtów szterlingów. Zkąd znajdzie się taka suma? Być może, iż takie kłopoty finansowe wpłynęły na przeszkodzenie w zawarciu układu szybkiego i zadawalniającego w kwestji dróg żelaznych.

Telegramy z gazet zagranicznych.

* Paryż, 5 lipca. Marszałek Mac-Mahon wrócił tu dziś zrana: książę Decazes wyjechał do Vichy, gdzie zamierza zabawić do końca lipca. Deputowani z departamentów nawiedzonych przez powódź udali się dziś do marszałka-prezydenta, dla złożenia mu podziękowania za poświęcenie okazane z powodu tej klęski. Rada municypalna Paryża uchwaliła 100,000 fran. na rzecz osób, które ucierpiały od powodzi.

* Wersal, 5 lipca. Na dzisiejszem posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego przyjęty został projekt do prawa, na mocy którego ma być otwarty dla ministra wojny, na opędzenie wydatków jego wydziału, kredyt dodatkowy w sumie 100 milionów fran.

* Wiedeń, 5 lipca. Książę następcą tronu włoskiego Humbert przyjechał tu dziś w południe i powitany został jak najserdeczniej w bankoście przez cesarza i arcyksięcia Rudolfa, którzy udali się z nim następnie do zamku cesarskiego.

* Pezst, 6 lipca. Znany jest dotąd rezultat wyborów 196 deputowanych do sejmiku węgierskiego. Z tych 161 należy do stronnictwa liberalnego, 13 do opozycji prawicy i 22 do lewego krancu.

* San-Sebastian, 6 lipca. Kilka parostatków przywiozło tu wielką ilość amunicji i dział ciężkiego kalibru dla wojsk rządowych, celem uzbrojenia fortów odosobnionych w Renteria. — Karliści wznieśli w okolicach San-Sebastian nową baterję. — Parostatek wojenny „Oriflame” przybył do portu tutejszego, ażeby w razie potrzeby zabrać na swój pokład obcych poddanych. — Według otrzymanych tu wiadomości, pomiędzy członkami junty karlistowskiej w Biskai panuje rozdzielenie.

* Konstantynopol, 5 lipca. Dekret cesarski, deręcony weszły piątek wice-królówi, zezwala na wcielenie do Egiptu portu Zeylo w zatoce Aden.

* W londyńskiej specjalnej gazecie budowniczej Builder, pojawił się, 11-go czerwca, rysunek nowego gmachu opery, który będzie zbudowany na bulwarze Tamizy, przy samej stacji westminsterskiej podziemnej drogi żelaznej. Z planu okazuje się, że dla dogodności uczęszczających na operę, do teatru przeprowadzona zostanie gałąź tej drogi, tak iż do opery wprost będą mogli koleją pomienioną przybywać obywatele: wszystkich dzielnic. Teatr będzie miał 200 stóp długości a 190 szerokości, to jest będzie o trzecią część większy od teatru opery w Coventgarden. Będzie on odosobniony szerokimi ulicami od gmachów istniejących i tych, które mają być zbudowane później. Dla dogodności podjazdu wyknięta zostanie nowa ulica do Parliament-Street. Roboty przygotowawcze zadają mularzom nie mało pracy. Grunt jest tak syki, że fundament przyjdzie zakładać w głębokości 30 stóp, a pod nim projektują zamoczyć warstwę betonu. W początku lipca zamierzają położyć kamień węgielny i zwrócić się w tym celu do księcia Walji. Plan budowy nakreślony został podług planu teatru medjolańskiego „La Scala.”

* Nowa droga żelazna konna. Pewien technik angielski, przebywający obecnie w Berlinie, zamierza zbudować tam drogę konno-żelazną, podług nowego, jeszcze niepraktykowanego systemu. Droga ta będzie się odróżniała od wszystkich dotychczas istniejących dróg konno-żelaznych tem, iż ma tylko rels pojedynczy, po którym posuwają się wagony. Wagony muszą być urządzone dla tej drogi w sposób następujący: u każdego wagonu cztery koła, jedno z przodu, jedno z tyłu. Koła te posuwają się po jednym relsie, gdy tymczasem dwa drugie koła, znajdujące się po bokach wagonu idą po bruku ulicznym. Wagony są tak urządzone, iż koła, posuwające się po relsie, mogą

być zawsze zdjęte z niego przy pomocy osobnego drążka i bez trudności znów na niego postawione.

* Złote zwierciadła. Wielką operę w Paryżu zdoła obecnie olbrzymie zwierciadła, sprawiające efekt zadziwiający. Zwierciadła te są wyłożone sposobem chemicznym; wynalezione zaś są przez pp. Keniga i Kupfera w Paryżu (82, Rue Demours). Ponieważ refleksja tych zwierciadeł jest 16 razy mocniejsza od zwykłych, srebrem podkładanych zwierciadeł, przeto oświecały one pawilon opery rażącem, magicznym światłem.

* W sali konserwatorjum, w Neapolu, wystawione są obecnie na widok publiczny dwa godne uwagi fortepiany. — Jeden przed stu laty otrzymał przez kompozytora Cimarosę w darze od Cesarzowej Katarzyny II, a drugi подарowany przez cesarza Józefa II dla konserwatorjum Della Pietà dei Turchini, w dowód zadowolenia z koncertów, jakie były urządzone przez pomienione konserwatorjum na cześć cesarza.

* Gazety New-Yorkskie zamieszczają opowiadanie o widzeniu jakie miało miejsce pomiędzy deputacją indyjskiego plemienia Siou, przybyłą do Washingtonu, dla układów o sprzedaż Black-Hill, a komisarzem pełnomocnym do spraw indyjskich. Indjanie wszyscy byli przystrojeni w pióra, tatnowanie i rozmaite kosztowności. Indjanie Cheyenne, przyprowadzeni przez agenta Bingham'a, stawili się pierwsi i udali się do komisarza kolejno, odpowiednio do ich stopnia. Na czele ich znajdował się indjanin, nazywany Jednoróg. Indjanom towarzyszył Wiljam Fiedler, tłumacz, przemierzający wśród plemienia Siou w ciągu 22 lat; uwięziony on został jeszcze jako dziecko, kiedy przez indjan Kruków, zabici zostali jego brat i dwie siostry.

Nieco później wprowadzeni byli Patry Ogon i jego towarzysze. Pierwszy miał czarny jedwabny kapelusz. Przedewszystkiem zapytał o czystym językiem angielskim o zdrowie obecnych. Za nim weszli: Czarny Obiok i Ogalalli; seisnęli oni dłonie obecnych, z wykrzyknikiem „hau”. Spodziewam się rzekł im komisarz Smith, że nie będziecie żalowali waszego pobytu w Washingtonie, i że powrócicie do siebie najzupełniej przekonani, że pozostawicie tu dobrych przyjaciół. Na to wzdowie odpowiedzieli okrzykiem „hau”. Po chwili milczenia, Czerwony Obiok wstał, i zbliżywszy się do Smith'a, seisnął mu rękę i rzekł: „Kiedy przemawiam, zawsze modłę się do Świętego Ducha aby mnie wysłuchał, ponieważ mówię prawdę. Biali ludzie kłamią, i dla mnie było bardzo nieprzyjemnie jechać do Washingtonu, aby widzieć się z wielkim ojcem (prezydentem Stanów Zjednoczonych) i rozmawiać z nim. Właściwie dla tego tu przyszedłem. — Siadł. — Lecz po kilku minutach podniósł się znów i rzekł: Kiedy wspominałem o białych ludziach, mówiących kłamstwa, nie miałem na uwadze żadnego z obecnych tu.” (Usłyszano śmiech, nawet pomiędzy wodzami). — Patry Ogon powstał, uśmiechając się, seisnął dłoń komisarzowi i rzekł: „Bardzo rad jestem widzieć was, i jeśli możecie mi pomóc w obecnej chwili, to proszę bym was o uczynienie tego. Mam niewiele do powiedzenia. Przyprowadziłem z sobą swych tłumaczy i chciałbym słuchać, co będziecie mówili.” — Komisarz Smith odpowiedział, że tłumacze mogą przyjsć, kiedy im się spodoba. Co się tyczy pomieszczenia Pstręgo Ogona, to pod tym względem poczyniono już układy, które nader trudno zmienić. — Biały Łabędź oświadczył, że ma interes do wielkiego ojca, i że nie jest w stanie rozstrzygnąć wszystko podczas jednych odwiedzin. Musi on go widzieć razy kilka. Komisarz odpowiedział, iż wodzowi powinno być wiadomem, że wielki ojciec musi się zajmować interesami nader licznego ludu, i dla tego nie może udzielić wiele czasu na rozmowę z nim. — W każdym razie dadzą im znać kiedy wielki ojciec może ich przyjąć. — Indjanie oddalili się. Nazajutrz zostali oni przyjęci przez prezydenta; ostatni usiedli u niego w wszystkim ręce i zwrócić się do nich z następnymi wyrazami: „Nie mogę teraz z wami mówić o sprawie, z powodu której przyjechaliście. Lecz pragnąłbym, abyście zupełnie polegali na moim ministrze spraw wewnętrznych i na komisarzu Smith. Postaram się o to, aby wam nie wyrządzono żadnej niesprawiedliwości.” Jednoróg odpowiedział na to tak: „Szczęśliwy jestem, że widzę wielkiego ojca. Część tego ogromnego terytorjum należy do mnie, lecz biali chcą mi je zabrać. Mój pradziad i mój dziad byli wodzami. I ja jestem także wodzem. Nigdy nie domagałem się kraju, jako mojej własności, teraz domagam się go. Należy on do mnie samego. Ci ludzie, których widziacie (wskazał na otaczających go indjan) są to walczący wojownicy i będą zwycięscy.” — Prezydent oświadczył wodzom indyjskim, że nie życzę sobie prowadzić układów w obecnym czasie, i pożegnał gości dzięklich.

Depesza z New-Yorku, z 8-go czerwca zawiadamia, że wodzowie plemienia Sioux nie chcieli sprzedać Black-Hill, i szybko opuścili Washington.

* W Paryżu zjawiał się niedawo sztyd oryginalny z napisem: Skład bogów afrykańskich. Dom handlowy Regie zawiązałszy obszerny stosunki z Senegalem (w Afryce), otrzymywał zamówienia, a w kantorze takowego widziano już wyborne modele bogów fabrykacji francuskiej. Około Senegalu jest tyłu królów iu we Włoszech było książąt. Królom tym nudzi się i z nudów prowadzi wojnę. Jeśli jaki królik afrykański przegrał bitwę, wówczas natychmiast rzuca swych starych bogów i zamawia nowych w domu handlowym Regie et comp. Artyci francuzcy wyrabiają różne potwory z drzewa sosnowego; z głowami węzłów, grzywami, z szponami tygrysiemi i wysyłają je do króla afrykańskiego, który natychmiast stacza bitwę, aby wy-

próbować nowych bożków. Regis był bardzo szczęśliwy. Z łaski jego batwanów wygrano kilka bitew i przy nim pozostał monopol bogów senegalskich, a gdyby batwany jego przegrały jedną lub dwie bitwy, wówczas spekulacja handlowa poszłaby nie najlepiej. Podług doniesienia Cercova Wiestn. ta nowa gałąź przemysłu francuzkiego wprowadziła na czas jakiś w zamęt komory celne, które nie mogły przewidzieć podobnego wypadku, i nie pomieściły w swych taryfach batwanów pogańskich. Później zwrócono uwagę na bogów, i w taryfie pojawiła się nowa pozycja: „bogowie—30 franków,” to jest 30 franków cla.

* W ostatnich czterdziestu latach konsumpcja kawy wzrosła ogromnie, gdyż z 1,900,000 centnarów, doszła do 8,500,000. Produkcja podnosi się wprawdzie niemal w jednej mierze z konsumcją, ale mimo tego cena kawy idzie ciągle w górę, tak, że w r. 1873 w składach głównych tego towaru, jak w Amsterdamie, Londynie, Hawrze, Hamburgu i Nowym-Yorku, ceny były wyższe aniżeli w najdroższych chwilach za systemu kontynentalnego. Jak dalece wzmaga się produkcja kawy, świadkiem tego powstające ciągle nowe jej plantacje w Indiach zachodnich, w środkowej i południowej Ameryce, a zwłaszcza w Brazylii, która w ostatnich latach dziesięciu dostarczała połowy ogólnej ilości kawy w rocznym obiegu handlowym będącej, — kiedy dawniej same niemal plantacje wschodnio-azjatyckie nie tylko pokrywały całą prawie potrzebę kawy, ale nawet znaczne jej posiadały zapasy. Obok Brazylii, jako dostarczycielki kawy na pierwszym miejscu stoją: Jawa, Cejlon i Sumatra. Na spotrzebowaną w r. 1873 ilość kawy wynoszącą 8,491,653 centn., dostarczyły: Brazylija 4,210,214, Jawa i Sumatra 1,415,105 centn., Cejlon 850,000 centn., San-Domingo 605,000 centn., Indie Wschodnie 412,000 centn., Wenezuela 230,000 centn. i t. d.

Redaktor, M. Berg.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

Warszawa dnia 26 czerwca (8 lipca).

Spostrzeżenia meteorologiczne dostrzeżone przez obserwatorjum warszawskie. Dnia 25 Czerwca (7 lipca) 1875 roku.

Table with 5 columns: Ciężność powietrza, Temp. powietrza, Wilgotność, Kierunek wiatru, and other meteorological data for June 25, 1875.

Widowiska.

WIELKI TEATR. — Jutro, w piątek, opery Mariage aux lanternes, Pome d'api, L'homme n'est pas parfait, przez artystów francuzkich. — Początek o godzinie 8-jej. — Wczoraj, było osób 541.

TEATR LETNI W OGRODZIE SASKIM. — Dzisiaj, we czwartek, 1-szy raz (w tłumaczeniu polskim), opera w 3 aktach, DON BUCÉFALO. — Początek o godzinie 8-jej. — Jutro, w piątek, dramat Gracz. — Wczoraj, było osób 442.

GABINET ZOOLOGICZNY (w gmachu uniwersytetu warszawskiego). — Otwarty w niedziele bezpłatnie.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH. — Otwarta codziennie, od godziny 10-jej rano do godziny 6-jej po południu, w gmachu obok kościoła św. Anny. — Wejście od osoby w dniu powszednie kop. 15; — w niedziele zaś i święta kop. 5.

ELDORADO (przy ulicy Długiej N. 586). — Towarzystwo artystów dramatycznych pod dyktką Józefa Tealra. — Dzisiaj, we czwartek, opera komiczna Ładna Perfumiarka. — Początek o godzinie 8-jej wieczorem.

ALHAMBRA (przy ulicy Miodowej). — Towarzystwo artystów dramatycznych pod dyktką Anastazego Trapszy. — Dzisiaj, we czwartek, opera komiczna Lekka kawalerja; — obrazek wiejski Łobzowanie. — Początek o godzinie 8-jej wieczorem.

TIVOLI (przy ulicy Królewskiej). — Towarzystwo artystów dramatycznych pod dyktką Juljana Grabuńskiego. — Dzisiaj, we czwartek, opera Violeta (La Traviata). — Początek o godzinie 8-jej wieczorem.

ALKAZAR (przy ulicy Królewskiej). — Towarzystwo artystów niemieckich pod dyktką von W. Bernack. — Dzisiaj, we czwartek, Stadt und Land oder: der Viehhändler aus Oberösterreich. — Początek o godzinie 8-jej wieczorem.

Przyjmowanie chorych.

Profesorowie Warszawskiego Uniwersytetu, w prowadzonych przez siebie klinikach, udzielają chorym przychodnim pomocy lekarskiej bezpłatnie, w następujące dni i godziny:

Table listing medical consultations by various professors (Gierstowski, Kowalski, Lambi, Andrejewa, Trautvetter, Wolfring) at the St. Józef Hospital, including dates and times.

SZPITAL DZIECIĄTKA JEZUS.

Bezpłatna porada lekarska dla przychodzących chorych. Wejście przez drzwi główne od Wareckiego placu. Choroby wewnętrzne w ogóle. Dr Orłowski codziennie od 10 do 11 godziny rano. Choroby organów moczowo-płciowych: We wtorek, czwartki i soboty od 11 do 11 1/2 godziny przed południem.

Choroby wewnętrzne. Dr Pogorzelski codziennie od 9 do 10 godziny rano. Przyjmowanie chorych „W szpitalu świętego Rocha.” Codziennie od godziny 9-jej do 10-jej zrana, głównie zaś: Choroby zewnętrzne — Dr Stankiewicz. Choroby wewnętrzne — Dr Obrębski.

POCIĄGI NA DROGACH ŻELAZNYCH. Warszawsko-Petersburgska. Wychodzą z Warszawy: Pociąg pasażerski o godz. 10 min. 23 rano. Pociąg pocztowy o godzinie 11 minut 8 wieczór. Przychodzą (na Pragę) o godz. 7 min. 53 wieczorem i o godz. 4 min. 8 rano.

Warszawsko-Wiedeńska. Wychodzą z Warszawy: Pociąg kurjerski (klasa 1 i 2) o godz. 7 min. 20 rano. Pociąg osobowy (4-ry klasy) o godz. 11 min. 15 rano. Pociąg osobowy (klasy 1, 2 i 3), o godz. 10 wieczorem. Pociąg osobowo-miejscowy (4-ry klasy) o godz. 6 min. 5 po południu (dochodzi tylko do Petrokowa). Do Łodzi wyjeżdża się z Warszawy pociągami: kurjerskim o godzinie 7 min. 20 z rana i osobowymi o godz. 11 min. 15 z rana i o godz. 10 wieczorem.

Przychodzą do Warszawy: Kurjerski o godz. 8 min. 20 wieczorem. Osobowy (4 klasy) o godz. 6 min. 20 po południu. Osobowy (3 klasy), o godz. 7 min. 30 z rana. Miejscowy (z Petrokowa) o godz. 10 z rana.

Warszawsko-Bydgoska. Wychodzą z Warszawy: Pociąg kurjerski (klasa 1 i 2) o godz. 3 min. 15 po południu. Pociąg osobowy (4-ry klasy) o godz. 8 min. 35 rano. Pociąg osobowo-miejscowy (4-ry klasy) o godz. 6 min. 5 po południu (tylko do Włocławka).

Przychodzą do Warszawy: Kurjerski o godz. 2 min. 15 po południu. Osobowy o godz. 10 min. 15 wieczorem. Miejscowy o godz. 10 z rana.

Warszawsko-Terespolska. Wychodzą z Warszawy: Pociąg kurjerski (klasa 1 i 2) o godz. 9 min. 42 wieczorem. Pociąg towarowo-osobowy (2 i 3 klasy) o godz. 7 min. 10 z rana. Pociąg pocztowy, 3 klasy, o godz. 2 min. 8 po południu. Przychodzą (na Pragę): o godz. 5 min. 58 z rana; o godz. 10 min. 46 wieczorem; i o godz. 2 min. 6 po południu.

* W dniu 28 (8) bież. mies. i r., obcych w szpitalu w Wiedniu: przybyło 62, wyzdrowiało 65 umarło 2, pozostało 1378 (mężczyzn 689, kobiet 689), z nich w szpitalu starożytnych mężczyzn 117, kobiet 109.

Przyjechali: wice-admirał Wojewódzki — z Wiednia; rządcy wice-admirałowie: Rychter i Somin, z St. Petersburga, Soltanowski, z Ploeka.

Wyjechali: — Jenerał-major z orszaku Jego Cesarzowskiej Mości Goltenski, do St. Petersburga; — jenerał-majorowie: Bielawski, do Łowicza; — fligel-adjutant pułkownik Bezak, do St. Petersburga; — rządcy wice-admirałowie: Gólabiew i Górkiewicz, do Kalisza, Smirnow, do Wiednia, Mengden, do Koźienic, Tolmacew, za granicę.

Cena okowity dnia 25 czerwca (7 lipca). wiadro od rs. garniec od rs. Hurtowa składowa 6,22, 6,24 2,02 1/2 — 2,03. Pojedyncza szynkarska 2,05 — 2,06. Stosunek garnca do wiadra 100: 307 1/4. (G. H.)

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ dnia 26 Czerwca (8 lipca) 1875 roku.

Large table showing market rates for various goods, currencies, and bonds in Warsaw, including columns for 'Żądano' and 'Płacono'.

